

UPPSALA UNIVERSITET
Institutionen för nordiska språk

C-UPPSATS
Svenska språket/Nordiska språk C Ht 2010

Karolina Andersdotter
Karlsrogatan 1
752 38 Uppsala
kaan0864@student.uu.se

Hur *Njáll* blev *Njal* men inte *Njål*

Om isländska sagonamn i svensk översättning

Handledare: Lasse Mårtensson
Institutionen för nordiska språk

Sammandrag

Denna uppsats undersöker vilka strategier som använts för att översätta personnamn från fornisländska till nusvenska i fem översättningar av Njals saga. Syftet är att utreda om det finns någon systematik i hur isländska språkelement behandlas när de saknas i svenskan (till exempel diftonger): behålls den isländska formen eller ersätts den med språkelementet som det utvecklats i svenska? Vidare undersöks översättarnas eventuella principer kring namn och namnelement som finns i nusvenska. Personnamnen i översättningarna jämförts med personnamnen i *Íslenzk fornrit*. Alla personnamn förekommer inte i alla översättningar. Resultatet visar att de två huvudsakliga strategierna är att å ena sidan översätta namnen i enlighet med svenskans språkutveckling och å andra sidan hålla namnen så nära den isländska formen som möjligt. Översättarna kombinerar vanligen dessa två men är oftast konsekventa i hur en enskild språkföreteelse behandlas. När en nusvensk namnform existerar väljer översättarna ibland att frångå sin huvudsakliga strategi.

Innehållsförteckning

Sammandrag.....	2
Förkortningar.....	4
Tabellförteckning.....	5
1 Inledning.....	6
1.1 Syfte	7
1.2 Ortografiska principer.....	7
2 Bakgrund.....	8
2.1 Njals saga.....	8
2.2 Njals saga på svenska.....	9
2.3 Namnskicket i Norden under vikingatid.....	9
2.4 Skillnader mellan isländska och svenska.....	10
2.4.1 Ändelser.....	10
2.4.2 Vokaler, diftonger och konsonanter.....	11
2.4.3 Ø och u-omljudet.....	12
3 Material och metod.....	14
3.1 Material.....	14
3.2 Metod.....	14
4 Resultat.....	16
4.1 Grammatiska ändelser.....	16
4.2 Konsonanter.....	17
4.3 Diftonger.....	18
4.4 Vokaler	20
4.5 Översättarnas strategier.....	22
5 Diskussion.....	24
6 Sammanfattning.....	26
Litteraturförteckning.....	27
Bilaga.....	28

Förkortningar

fisl. fornländska

fsv. fornsvenska

nusv. nusvenska

nyisl. nyisländska

A *Njals saga*. 1943. Utg. i övers. av Hjalmar Alving.

B *Nials saga*. 1879. Utg. i övers. av Albert Ulrik Bååth.

F *Njals saga*. 1990. 2 rev. uppl. Utg. i övers. av Ingegerd Fries.

L *Njals saga*. 2006. Utg. i övers. av Lars Lönnroth.

O *De isländska sagorna V: Sagorna från Öst- och Sydisland*. 1964. Utg. i övers. av Åke Ohlmarks.

Tabellförteckning

Tabell 1. Långa vokaler och diftonger och deras svenska motsvarigheter

Tabell 2. Vokaler utan accenttecken och deras svenska motsvarigheter

Tabell 3. Konsonanter och konsonantkombinationer som finns i isländska, ej i svenskt uttal

Tabell 4. *q* och dess svenska motsvarigheter

Tabell 5. *ia*-stammar i översättning

Tabell 6. *an*-stammar i översättning

Tabell 7. *a*-stammar där *-r* är en del av stammen

Tabell 8. /h-/ /p/, /ð/ i översättning

Tabell 9. /ey/ i översättning

Tabell 10. /ei/ i översättning

Tabell 11. /au/ i översättning

Tabell 12. /á/ i översättning

Tabell 13. /æ/ i översättning

Tabell 14. /q/ i översättning

Tabell 15. /q/ > /a/ i vissa namn

1 Inledning

Namnen i Njals saga är i de flesta fall typiska vikingatidsnamn. En stor del av dessa namn är vanliga i Sverige även i dag, alla känner väl till en *Ástriðr* eller en *Þórir* (*Astrid* och *Tore*)? *Qrgumleiði* och *Sæunn* finns däremot inte alls, men de skulle fortfarande vara fullt gångbara som svenska namn. Då språkutvecklingen de senaste 800 åren skapat stora skillnader mellan isländska och svenska skulle namnen dock behöva justeras en aning för att motsvara samma utveckling som *Astrid* och *Tore* har haft. En fingervisning till hur de svenska motsvarigheterna skulle se ut borde stå att finna i någon av de fem översättningarna av Njals saga som har utkommit på svenska.

Eller ja, det är just frågan: Att återskapa namnformer i enlighet med språkhistoriska ljudutvecklingar är ingen konst då språkhistorien är noggrant dokumenterad i ett antal utförliga verk. Till exempel kan man slå upp i Wesséns *Svensk språkhistoria* eller Iversens *Norrøn grammatikk* och se efter hur namnformernas utveckling borde se ut. Min fråga är vilka strategier olika översättare har valt när de ska återge de fornisländska namnen på nusvenska. Ersätter man de fornisländska språkljuden med nusvenska¹ motsvarigheter? Vad sker med de många nominativändelserna som fallit bort ur svenskan? Vill man ha kvar så isländskklingande namnformer som möjligt, med diftonger, *þ* och *ð*?

Jag som läst en del isländska förklarar ofta för undrande vänner att det inte är så stor skillnad på isländska och svenska, det handlar mest om att lära sig avkoda språket på rätt sätt – *tänk att alla á är å, det är egentligen väldigt logiskt*, som jag förklarade för min kör när vi skulle sjunga isländska sånger. Ja, att byta ut *á* mot *å*, och så vidare, i teorin borde det fungera, men hur ser det ut i praktiken?

1 Med *nusvenska* åsyftas svenska språket vid den tid översättningen utgavs.

1.1 Syfte

Syftet med denna uppsats är att undersöka de strategier översättarna har valt i återgivningen av personnamnen när de översatt Njals saga till svenska. Kan man se systematik i hur de har hanterat dessa, och om så är, vilka principer har de följt? Frågor jag kommer att utgå från är:

- Har de återgivit namnformer och -leder som också förekommer på svenska i den svenska formen, eller behåller de den isländska? (Till exempel att *Eiríkr* översätts till *Erik* eller *Eirik*.)
- Har de tagit hänsyn till hur de isländska språkliga enheterna, fonem och ändelser, utvecklades i svenska? (Till exempel *ia*-stammar som slutar på *-ir* och i svenska på *-e*.)
- Hur hanterar de grammatiska ändelser? (Till exempel nominativändelserna *-r* (*Eiríkr*) och *-ir* (*Geitir*.)

Huvudsakligen handlar det om att vid översättning å ena sidan skapa svenska motsvarigheter till namnen eller att å andra sidan hålla dem så nära det fornisländska namnet som möjligt. Man kan se dessa strategier som ytterligheter på en skala där en översättare kan använda sig av båda i olika utsträckning och sammanhang. En anpassning kommer alltid vara nödvändig då en svensk läsare inte är van vid specialtecken som *ǰ*, *þ* och *ð*.

1.2 Ortografiska principer

I denna uppsats använder jag normaliserade fornisländska namnformer så som de återges i *Íslenzk fornrit*, som är en standardutgåva av de isländska sagorna. Där brukas <ǰ> och <þ> för det som i nyisländska är <ö> (till exempel *ǰlvir* – *Ölvir*, *Sǰrkvir* – *Sörkvir*). Svarabhaktivokal, en inskottsvokal mellan konsonanter för att underlätta uttalet (till exempel *Eiríkr* > *Eiríkur*) som är brukligt i nyisländska, används inte.

2 Bakgrund

Njals saga (på isländska: *Njáls saga*, *Brennu-Njáls saga* eller *Njála*) har översatts fem gånger från isländska till svenska. Det är en av de populäraste isländska släktsagorna och har ett omfattande persongalleri. Bakgrunden till uppsatsen inleds här med en presentation av Njals saga, en översikt över översättningarna till svenska, en beskrivning av namnskicket i Norden vid den tid sagan utspelar sig och en redogörelse för de för uppsatsen relevanta skillnaderna mellan svenska och isländska.

2.1 Njals saga

Njals saga är en av de isländska släktsagorna, *Íslendingasögur*, och dessa utspelar sig huvudsakligen mellan åren 930–1030. De skrevs dock ner långt senare; den tidigaste handskriften av Njals saga dateras till 1200-talet och författaren är okänd, vilket också gäller majoriteten av sagorna.

Beteckningen *saga* kan vara missvisande för en svensk läsare. På isländska har *saga* nämligen den mer allmänna betydelsen 'berättelse' och ofta med ett historiskt innehåll (*Saga Íslands* är t ex 'Islands historia'). Man frågar sig fortfarande om man ska betrakta släktsagorna, såsom Njals saga, som tillförlitliga släktkrönikor eller som ren dikt (till exempel Hallberg 1956:2). Oavsett om den är ett historiskt dokument eller ej handlar Njals saga om en omvälvande tid på Island. Den kan indelas i tre huvuddelar:

1. Den första har som huvudintrig Gunnars giftermål med Hallgerðr och hans vänskap med Njáll.
2. Det andra avsnittet har Njáll och hans söner i centrum och avslutas med mordbranden på Bergþórshváll där Njáll och hans familj brinner inne. (Därifrån kommer ett av namnen på sagan: *Brennu-Njáls saga*, 'Brand-Njals saga'.)
3. Den tredje delen handlar om efterspelet efter mordbranden: rättegången, försoningen och om kristendomens införande på Island.

2.2 Njals saga på svenska

Njals saga har, som redan nämnts, fem gånger översatts och utgivits på svenska. Den första var Albert Ulrik Bååths översättning 1879. Han utgick från Gislasons och Jónssons utgåva från 1875 och Bååths version är kraftigt förkortad. Släktuppräknings saknas till stor del och han har valt att i texten ta bort stora delar av de till sagan löst bundna episoderna om kristendomens införande, Briansslaget och rättegångsepisoden efter branden på Bergþórshvull (Bååth 1879:vii). Den andra översättningen utkom 1943 som del fyra i Hjalmar Alvings serie översättningar av isländska sagor. I förordet kommenterar han sagaöversättningen:

Det har under sådana förhållanden syntts översättaren självfallet, att [Njals saga] i obeskuren form bör finnas tillgänglig på det största skandinaviska folkets språk, vilket översättaren veterligt icke hittills varit fallet. (Alving 1943:vii)

Alving har baserat sin översättning på Jónssons utgåva från 1908, men på vissa ställen har han föredragit läsarter ur Ásmundarsons utgåva från 1910 (Alving 1943:viii). Åke Ohlmarks översättning av Njals saga utkom 1964 som en del i bandet *De isländska sagorna V: Sagorna från Öst- och Sydiland* och är den tredje svenska översättningen. Han berättar om både handskrifter och utgåvor av sagan, men det är oklart vilken av dem han primärt utgår från i sin översättning. Ingegerd Fries översättning från 1981 kom i reviderad upplaga 1990 och innehåller förutom sagan många noter och förklaringar av såväl rättssystem som bruksföremål och seder. Hon har utgått från Sveinssons utgåva från 1954, det vill säga samma utgåva som jag använder mig av. Den senaste översättningen, av Lars Lönnroth, kom 2006. Han utgår i likhet med Fries från Sveinsson 1954.

2.3 Namnskicket i Norden under vikingatid

De flesta personnamn som förekommer i Njals saga delar samma namngivningsprinciper som fanns i hela Norden under vikingatid och tidig medeltid: tvåledade namn av germanskt ursprung vilka bestod av förled och efterled (Modéer 1964:17). Efterleden, som i Njals saga kan vara t ex *-geirr* 'spjut', *-mundr* 'beskydd, värn', *-gunnr* 'kamp, strid' eller *-dís* 'kvinnligt mytologiskt väsen', bestämmer om det är ett kvinno- eller mansnamn (beroende på grammatiskt genus). Eftersom denna namngivningsprincip var gemensam i Norden har många av namnen förekommit på svenskt språkområde och har i många fall överlevt till i dag. Till exempel finns *Torbjörn* (fisl. *Þórbiǫrn*) och *Astrid* (fisl. *Ástriðr*). Det gör att översättarna ibland har möjlighet att välja en direkt nusvensk

motsvarighet till den isländska formen. Oftast saknas dock motsvarighet, till exempel *Njáll* och *Skarpheðinn*, och i de fallen är det nödvändigt för översättaren att välja vilken princip den ska följa för att återge personnamnen på nusvenska.

2.4 Skillnader mellan isländska och svenska

Fornisländska och nusvenska skiljer sig åt såväl fonologiskt som morfologiskt. Här förklaras de skillnader mellan grammatiska ändelser och språkljud som föreligger.

2.4.1 Ändelser

Det nordiska språken var under medeltiden uppdelade i västnordiska och östnordiska språk. Till de förra räknas norska, isländska och färöiska och till de senare svenska och danska. Under denna tid var det snarare fråga om olika dialekter inom Norden. I dag är isländska och svenska väldigt olika språk, så pass olika att talare har svårt att förstå det andra språket. En markant skillnad är att det i isländskan ännu finns det fyrkasussystem, som inte längre finns i svenskan. Rester av kasussystemet kan skönjas bland annat i svenska genitiv-*s* och fasta fraser såsom *godan ro*, därtill har dess oliklydande ordformer lämnat spår i båda språken, till exempel sv. *kvinna* med motsvarighet i fisl. gen. pl.-formen *kvenna*, vars grundform (och isländska form) är *kona* (som bl. a. bevarats i sv. *trollkona*). Den viktigaste effekten av isländskans fyrkasussystem i denna undersökning är att vissa av de forniländska namnformerna har nominativändelser som saknas i nusvenska, som till exempel *-r* och *-ir*. Man får anta att översättarna utgår från formen i nominativ när de översätter, dvs *Njáll*, *Eiríkr* och *Þórir*. Hur hanteras dessa grammatiska ändelser, som grammatiskt syftar till att skilja nominativ från övriga kasus i isländskan, när nusvenskan saknar en sådan grammatisk kategori?

Med de nordiska språkens stammar åsyftas det utseende substantiven haft i urnordisk tid (Wessén 1955:73 f.). Stamtillhörigheten avgör om ett ord har stark eller svag böjning och vilket utseende de har i isländska och svenska i dag. Stark böjning har *a-*, *ō-*, *i-* och *u-*stammar, medan *an-* och *ōn-*stammar har svag böjning. Utöver dessa två huvudgrupper finns en särgrupp av ord där stammen slutar antingen på konsonant eller på rotvokalen i ordet: *nd-*, *r-* och enstaviga stammar (Iversen 1961:66). Stammarnas betydelse för namnens översättning är att de borde anta ett visst utseende i svenska respektive isländska. Framför allt gäller det namn som är *a-*stammar vars avslutande *-r* hör till stammen och alltså behålls i alla kasus, och inte bara markerar en nominativändelse, till exempel i namnet *Hafr* (gen. *Hafrs*) jämfört med *Eiríkr* (gen. *Eiríks*), samt *ia-*stammar som skrivs med olika ändelsevokaler i översättning och inte följer mönstret *hirðir* > *herde*.

2.4.2 Vokaler, diftonger och konsonanter

Här följer tabeller som listar vokaler, diftonger och konsonanter som finns i fornisländska men saknas i svenska, följt av deras nusvenska motsvarigheter och exempel på dessa. Under tabellen finns en sammanfattning om vilken effekt ljudskillnaderna kan ha för namnöversättning. Alla fonem och fonemkombinationer kommer inte redogöras för i resultatet. Sammanställningen är baserad på avsnittet om isländskt uttal i *Norstedts svensk-isländska ordbok* (Holm och Daviðsson 2005:lxxx-lxxxvii).

Tabell 1. Långa vokaler och diftonger och deras svenska motsvarigheter

Isl. vokal	Sv. motsv.	Exempel
á	å	blá – blå
	a	framför lf, lg, lk, lm, lp, ls, ln. hálfur – halv
já	jä	p.g.a. sv. omljud ia > iä. hjálp – hjälpa
au	ö	auga – öga
é	ä	hér – här, fé – fä
	i	fékk – fick
ei	e	beinn – ben
ey	ö	eyra – öra, ey – ö
í	i	vín – vin
ó	o	bók – bok
jó	ju	hjól – hjul
ú	u	hús – hus
	o	búa – bo
jú	ju	sjúkur – sjuk
	y	fljúga – flyga
ý	y	lýsa – lysa
	ju, o	p.g.a. uteblivet omljud i sv. verbböjn. býður – bjuder, býr – bor
æ	ä, å	p.g.a. uteblivet omljud i sv. verbböjn. nætur – nätter, lætur – låter
	ö	fætur – fötter

Tabell 2. Vokaler utan accenttecken och deras svenska motsvarigheter

Isl. vokal	Sv. motsv.	Exempel
a	a	gata – gata
	å	före vissa kons.-komb.: -rð, -ng, -ld, m.fl. garður – gård, langur – lång, halda – hålla
ja	jä	fjall – fjäll
e	ä/e	lesa – läsa, eldur – eld
	a/o	p.g.a. uteblivet omljud i sv. verbböjn. fer – far, sefur – sover
i	i	framför lång kons. i isl.: finna – finna
	e/ä	framför kort kons. i isl.: vit – vett, vika – vecka
o	o/u	lofa – lova, loðinn – luden
u	u/o/å	duga – duga, burt – bort, fugl – fågel
y	ö	dyr – dörr, byrði – börda
	y	före n+ konsonant, g, k: yngri – yngre, þykja – tycka, rykkur – ryck

Tabell 3. Konsonanter och konsonantkombinationer som finns i isländska, ej i svenskt uttal

Isl. kons.	Sv. motsv.	Exempel
ð	d	ráða – råda
hj	hj [j]	hjól – hjul
hl	l	hleypa – löpa
hn	n/kn	hnakki - nacke, hnífur – kniv
hr	r	hringur – ring
þ	t/d	þrír – tre, þá – då

Ett exempel på hur ovanstående omständigheter kan påverka översättningen: Diftongen /ey/ motsvaras av /ö/ i svenska, och /ei/ motsvaras av /e/. Vid ett namn som *Eysteinn* kan översättaren antingen välja att ändra de isländska diftongerna i enlighet med utvecklingen i svenska, det vill säga /ey/ > /ö/ och /ei/ > /e/ = *Östen*, eller också att hålla fast vid de isländska = *Eystein* (minus nominativ-n).

2.4.3 ø och u-omljudet

U-omljudet är en språklig utveckling som lämnat större spår i isländskan än i svenskan och det förklaras därför här i ett eget avsnitt. U-omljudet innebär fonetiskt en labialisering (läpparna rundas eller pressas samman vid artikulationen) av en vokal på grund av ett följande trycksvagt /u/. Det

orsakar en övergång av /a/ till /ɔ(:)/ eller /o/ (skrivs i isl. <Q> och i fsv. <o>), /e/ till /ö/ och /i/ till /y/.

Tabell 4. Q och dess svenska motsvarigheter

Isl.vokal	Sv. motsv.	Exempel
Q	a	hQfn – hamn, bQrn – barn (pl.), hQnd – hand, vQk – vak
	å	tQng – tång, mQrQr – mård
	ö/u	Qrn – örn, hQggva – hugga
jQ	jo/jö/jä	fjQrQur – fjord, fjQtra – fjättra, bjQrn – björn

U-omljudet är vanligast i västnordiskan, särskilt i isländskan, och många av de u-omljudda vokaler som fanns i östnordiska har på grund av analogiska utjämningar återgått till sitt tidigare utseende. Exempel finns dock på u-omljud i fornsvenska (och kvarlevande i nusvenska): pron. *hōn* 'hon' av urn. **hānu* och *hōnum* 'honom' av **hānum* (jfr. da. *ham*) (Wessén 1955:15 ff.). Ett isländskt *Qnundr* borde motsvaras av antingen *Anund* eller *Onund* i svenska.

3 Material och metod

I detta avsnitt presenteras i 3.1 materialet för undersökningen. I 3.2 redogörs för hur jag arbetat med materialet och vilka avgränsningar som gjorts.

3.1 Material

Materialet till min undersökning är samtliga personnamn som finns i namnregistret i *Íslenzk fornrit*. Eftersom alla namn i namnregistret inte förekommit i översättningarna av Bååth, Alving, Ohlmarks, Fries och Lönnroth (tidigare presenterade i avsnitt 2.2. Hädanefter kommer de refereras till med första bokstaven i efternamnet, d.v.s. B = Bååth, A = Alving, O = Ohlmarks, F = Fries och L = Lönnroth) så finns de inte med i namnförteckningen som är bilaga till denna uppsats. Binamnen (till exempel *blóðøx* i *Eiríkr blóðøx* och *urgoði* i *Úlfr urgoði*) utgår från undersökningen. Vissa namn är tagna ur patronymer (till exempel *Geite* ur *Geitesson*) och ett av namnen är taget ur ett binamn, nämligen *Freyr* som förekommer i *Freysgoði*. *Freyr* är ett personnamn, och även om det bara förekommer som en led i ett binamn väljer jag att använda det eftersom personnamnet i fråga är av intresse för undersökningen.

Insamlingen av översättarnas namnformer har gjorts efter den ordning de förekommer i sagan. Det är bara den första förekomsten som dokumenterats, utom i de fall då jag av en slump noterat en avvikande översättning av samma namn senare i översättningen. Eftersom det visat sig att samma namn kan skilja sig åt i form i en och samma översättning kan detta ha betydelse för resultatet och möjligen utgöra en brist i undersökningen.

Då översättarna i vissa fall valt att utesluta delar av texten finns inte alla namn med i alla översättningar. Särskilt i B:s översättning från 1879 saknas namn, då han valt att inte ta med majoriteten av de släktuppräknings som förekommer i Njals saga.

Det totala antalet namn jag undersökt är 316 och dessa har förekommit i en till fem översättningar. (För närmre uppgift kring ett specifikt namns förekomster se bilagan.)

3.2 Metod

Utgångspunkten är namnformerna som de anges i *Íslenzk fornrit*. Alla översättare har inte utgått från denna upplaga, men jag håller för sannolikt att de utgåvor de utgått från använder normaliserade namnformer och därför inte innehåller några större skillnader jämfört med *Íslenzk*

fornrit och att det därför inte påverkar undersökningen i någon större grad.

Översättarnas strategier identifieras genom att de normaliserade isländska formerna kontrasteras med översättarnas återgivning av dem. Strategierna formuleras genom en analys av hur följande företeelser har behandlats:

- Grammatiska ändelser i fornisländska, t. ex. *-r*, *-ir*
- Fonem eller fonemkombinationer som saknas i nusvenska, t. ex. diftongerna /au/, /ei/ och /ey/, eller konsonantkombinationerna /hr/, /hl/ och /hn/

Begreppet strategi kan gälla både en hel översättning och en strategi för en specifik företeelse. Det framgår av resultatet om det är en språklig företeelse eller en översättning som åsyftas med begreppet. Två tänkbara strategier, för både företeelse- och översättningsperspektiv, är följande:

1. Återges de isländska formerna trots att de egentligen saknas i nusvenska, genom till exempel behållna diftonger?
2. Återges de i enlighet med hur de skulle se ut i nusvenska, till exempel /á/ > /å/?

För översättningsperspektivet finns också en tredje strategi:

3. Översättningen är en kombination av de två ovannämnda strategierna.

4 Resultat

Resultatet av undersökningen presenteras här utifrån de företeelser som legat till grund för analysen. Den inledande delen rör grammatiska ändelser. För enkelhets skull presenteras analysen av fonem och fonemkombinationer uppdelat på tre rubriker: konsonanter, diftonger och vokaler. Slutligen presenteras en analys av varje översättnings strategi.

4.1 Grammatiska ändelser

Uteslutandet av nominativändelser är så gott som genomgående i alla översättningar. Undantagen och andra grammatiska ändelser som behöver förklaras mer ingående följer här.

Tabell 5. *ia*-stammar i översättning

ÍF	B	A	O	F	L
Geitir			Geiter	Geite	Geite
Hildir	Hilde	Hilde	Hilder	Hilder	Hilder/Hilde
Hlǫðvir			Hlodver	Lödve	Lödve
Kylfir		Kylve	Kylve	Kylver	Kylve
Sørkvir	Sverker			Sverker	Sverker
Þórir	Tore	Tore	Tore	Tore	Tore
Ǫlvir	Ölve	Olve	Ölver	Ölve	Ölve/Ǫlvir

Namnen *Geitir*, *Hildir*, *Hlǫðvir*, *Kylfir*, *Sørkvir*, *Þórir* och *Ǫlvir* böjs som urnordiska *ia*-stammar och har den gemensamma ändelsen *-ir*. Den förmodade utvecklingen av denna typ av namn i svenskan är att *-ir* > *-e*, t ex *eyrir* > *öre* (Iversen 1961:74). Till denna böjningsgrupp hör också orden *hirðir* > *herde* och *þyrnir* > *törne* som alltså ytterligare visar på att ljudutvecklingen borde ske som i exemplet ovan. Märk dock att det finns ett flertal hävdvunna mytologiska namn som avviker från detta mönster: *Fáfnir* > *Fafner* (NE 2010), *Sleipnir* > *Sleipner* (NE 2010) samt *Ymir* > *Ymer* (NE 2010). Avvikelsen beror på att namnen tagits upp i svenskan i moderna litterära översättningar utifrån de västnordiska formerna och det är möjligt att översättningar av liknande namn sker i analogi med dessa. En annan förklaring är att en del *ia*-stammar i fornsvenskan haft senare förekomna former där nominativformen på *-ir* lagts till grund för böjningen, till exempel nom. *Svärkir*, gen. *Svärkirs* och således fått slutstavelsen *-er* i nusvenska (Wessén 1955:77). I de namn vars nusvenska former är vanliga i dag har den namnformen använts i samtliga översättningar:

Þórir kallas alltid *Tore* och *Sørkvir* kallas *Sverker*. O använder ändelsen *-er* utom i *Kylve* och *Tore*. A använder *-e* i alla namn. F växlar mellan *-e* och *-er*. L använder *-er*, *-ir* och *-e*, ibland växlingsvis i samma namn. De översättare som växlar mellan ändelser gör det inte i samma namn, så det verkar inte finnas ett tydligt mönster i namnen utöver de etablerade *Tore* och *Sverker*.

Tabell 6. *an*-stammar i översättning

ÍF	B	A	O	F	L
Árni	Årne	Arne	Arne	Arne	Arne
Brúni	Brune	Brune	Brune	Brune	Brune
Sóti	Sote	Sote	Sote	Sote	Sote

I samtliga översättningar övergår *an*-stammarnas ändelse *-i* > *-e*. Då denna typ av namn verkar vara oproblematiske att översätta och följer ett förutsett mönster har jag valt att bara ta med tre exempel i tabellen. Ett större antal namn av denna typ går att finna i namnförteckningen.

Tabell 7. *a*-stammar där *-r* är en del av stammen

ÍF	B	A	O	F	L
Hafr	Hafer	Havr	Haver	Haver	Haf/Haver/Hafer
Ósvifr	Osvifer	Osvivr	Osviv	Osviver	Osvif
Vetrliði		Vetrlide	Vetrlide	Vinterlide	Vinterlide

De tre namn som är *a*-stammar där slutstavelsen *-r* är en del av stammen är *Hafr*, *Ósvifr* och *Vetrliði*. I *Vetrliði* är det första leden, *Vetr-*, som är relevant. Efterleden översätts precis som *an*-stammarna, som är beskrivna i avsnittet ovan. I *Vetrliði* finns alternativet att översätta namnleden ordagrant, vilket F och L gör och skriver *Vinterlide*. A och O håller namnet nära sin originalform och ändrar inte förleden från ursprungsformen. I de andra två namnen behåller B och F *-r* men lägger till den svenska svarabhaktivokalen *e* (jfr isl. *magur* m. sv. *mager*) innan. A behåller också *-r* i *Havr* och *Osvivr*, men lägger inte till en svarabhaktivokal, en konsekvent strategi för namntypen då samma val noteras i *Vetrlide*. O lägger till svarabhaktivokal i *Haver* och har ingen ändelse i *Osviv*. Hos O är det alltså svårt att se en bestämd översättningsstrategi eftersom ett av namnen, *Haver*, har svarabhaktivokal, det andra, *Vetrlide*, saknar det och det tredje, *Osviv*, saknar hela stamslutet. L har ändelseöst *Osvif* och varierar mellan *Haf* och *Hafer* (*Haver*).

4.2 Konsonanter

De konsonanter och konsonantkombinationer som var relevanta för undersökningen presenterades i

avsnitt 2.4.2 och det är dessa som tas upp i detta stycke.

Tabell 8. /h-/ /p/, /ð/ i översättning

ÍF	B	A	O	F	L
Hjǫrr		Hjorr	Hjör	Hjör	Hjör
Hlenni	Länne(sson)	Hlenne	Hlenne	Lenne	Lenne
Hrafn	Ravn/Ramn	Hravn	Hravn	Ravn	Hrafn/Ravn
Hrutr	Rut	Hrut	Hrut	Hrut	Hrut
Þórðr	Tord	Tord	Tord	Tord	Tord
Herfiðr		Härfinn	Herfinn	Härfinn	Härfinn

Konsonantkombinationen /hj/ ersätts inte i översättningarna eftersom <hj> finns i nusvenskt skriftspråk. Precis som namnet *Hjǫrr* i tabellen är de inledande konsonanterna kvar även i *Hjǫrleifr* och *Hjǫrtr* (se bilaga). I B och F ersätts /hl, hr/ med /l, r/, med undantag av *Hrutr* som F översätter till *Hrut*. En möjlig förklaring till detta är att F inte vill kalla en manlig karaktär *Rut* eftersom strategin /hr/ > /r/ annars är konsekvent. A och O ändrar inte /hl, hr/ utan behåller dem i namnformerna. L växlar mellan /hr/ och /r/ (även i samma namn, se *Hrafn/Ravn* i tabellen ovan) men ersätter konsekvent /hl/ med /l/. Konsonantkombinationen /hn/ som nämndes i avsnitt 2.4.2 förekommer inte i något av namnen. /p/ och /ð/ ersätts i alla översättningar med /t/ och /d/. Undantaget är namn som *Herfiðr* där det i isländskan blivit en utveckling som innebär att *nnr* > *ðr* (jfr *mannr* > *maðr*). I nyisländska utgåvor skrivs namnet *Herfinnur* (Böðvarsson 2002:329) som mer liknar översättarnas *Härfinn*. Eftersom översättarna troligen utgått från formen *Herfiðr* kan konstateras att de väljer den svenska formen (som också stämmer överens med den nyisländska).

4.3 Diftonger

Tabell 9. /ey/ i översättning

ÍF	B	A	O	F	L
Bjartey		Bjartey	Bjartey	Bjartey	
Eyvindr	Eyvind	Eyvind	Eyvind	Eyvind	Eyvind
Eysteinn		Eystein	Eystein	Eystein	Östen
Freyr	Frö	Frey	Frej	Frej	Frej/Frey
Freyja			Freja	Freja	
Háleygr		Haleyg	Håleyg	Haleyg	Haleyg

Precis som *Eyvindr* behandlas också diftongerna i namnen *Eydís* och *Eyjólfr*. Bara ett av de tre

namnen finns med i tabellen för att exemplifiera strategin (för de andra två, se bilaga). *Eysteinn* saknas i B, översätts till *Östen* i L och till *Eystein* i A, O och F. L skiljer alltså ut sig genom att välja en svensk form. *Freyr* översätts till *Frö* i B, *Frey* i A, *Frej* i O och F. L använder sig av både *Frej* och *Frey*. *Frö* och *Frej* är hävdvunna former av gudanamnet i svenska, men *Frey* kan bero på att namnets förekomst i Njals saga är en del av binamnet *Freysgoði*. Det är hade varit intressant att jämföra med översättningen av *Freyja* men det namnet finns inte med i de översättningar som väljer *Frey*. *Freyja* förekommer i O och F och kallas där *Freja*. *Háleygr* översätts av O till *Håleyg* och till *Haleyg* av A, F och L. *Bjarney*, som finns med i A, O och F:s översättningar kallas där *Bjarney*. Diftongen /ey/ är mestadels bevarad i personnamnen och undantagen är *Eysteinn* > *Östen* i L, samt gudanamnet *Freyr* > *Frö* i B.

Tabell 10. /ei/ i översättning

ÍF	B	A	O	F	L
Eiríkr	Erik	Eirik	Eirik	Eirik	Erik
Kolben	Kolben	Kolbein	Kolbein	Kolbein	Kolben
Einarr	Einar	Einar	Einar	Einar	Einar
Geirr	Ger	Geir	Geir	Geir	Geir
Eilífr	Elif	Eiliv	Eiliv	Eiliv	Eilif/Eylif
Álfeiðr		Alvheid	Alvheid	Alvheid	Alvhed
Ragneiðr	Ragned	Ragneid	Ragnheid	Ragneid	Regneid

Enligt samma mönster som *Eiríkr* översätts också *Sveinn* och efterlederna *-steinn*, *-beinn* (se bilaga). *Einarr* kallas *Einar* i alla översättningar. *Geirr* blir *Ger* hos B medan de övriga översättarna använder *Geir*. Detta gäller såväl *Geirr*, *Geir-* (förlid) och *-geir* (efterled) förutom i *Geirmundr* där L använder formen *Germund*. B skiljer ut sig från de övriga med en växling /ei/ > /e/ i alla namn, när de andra bevarat diftongen (se till exempel namnen *Teitr*, *Eilífr* och *Geitir* samt namnlederna *-leifr*, *-leikr*, *-veig*, *Leið-* och *Stein-* i bilagan). L använder förleden *Stein-* men efterleden *-sten*. Hos L förekommer både *Óleifr* > *Olaf* och *Óleifr* > *Oleiv* samt formen *Eylif* vid sidan av *Eilif*. Av kvinnonamn med efterleden *-(h)eiðr* finns det bara ett exempel i B, nämligen *Ragneiðr* som där kallas *Ragned*, i övriga översättningar av namnet behålls diftongen i namnet. *Álfeiðr* blir *Alvhed* i L och *Alvheid* hos övriga. Andra namn av samma typ, *Jóreiðr* och *Nereiðr*, finns med i alla översättningar utom B och behåller diftongen (se bilaga).

Tabell 11. /au/ i översättning

ÍF	B	A	O	F	L
Auðólfr	Ödulf	Audolv	Audolf	Ödolv	Ödulf
Auðunn		Audun	Audun	Ödun	Audun
Baugr	Bögsson	Baugsson	Baugsson	Baugsson	Baugsson
Gaukr	Gök	Gauk	Gauk	Gök	Gauk
Haukr	Hök	Hauk	Hauk	Hök	Hök
Þorlaug		Torlaug	Torlaug	Torlög	Torlaug
Þraslaug	Traslög	Traslaug	Traslaug	Trasslög	Traslög

B översätter konsekvent /au/ till /ö/ i alla namn och A och O väljer lika konsekvent att behålla /au/ i namnen. F ersätter /au/ > /ö/ i alla namn utom i *Baugsson*, en möjlig förklaring är att hon inte vill använda namnet *Bögsson* (jfr *Hrutr* i avsnitt 4.2). L växlar mellan att använda /au/ och /ö/, även i likalydande namn som *Gauk – Hök* och *Torlaug – Traslög*. Fyra av översättarna har en tydlig strategi, två behåller den ursprungliga diftongen och två väljer att ersätta den med den svenska motsvarigheten (även om ett undantag görs). Det är oklart om L har en strategi då växling sker även i lika namnleder.

4.4 Vokaler

Tabell 12. /á/ i översättning

ÍF	B	A	O	F	L
Ámundi	Åmunde	Amunde	Åmunde	Amunde	Åmunde/Amunde
Ástriðr	Åstrid	Astrid	Astrid	Astrid	Astrid
Kári	Kåre	Kare	Kåre	Kåre	Kåre
Már			Mås	Mar	Mås
Njáll	Nial	Njal	Njal	Njal	Njal
Sámr	Sám	Sam	Sám	Sam	Sam
Þrándr	Trånd	Trond	Trånd	Trand	Trond

A översätter konsekvent /á/ > /a/, men kommenterar hundnamnet *Sámr*: ”Sam uttalas med långt a” (Alving 1943:153). Han avviker i namnet <Þrándr> som han skriver <Trond>. L växlar mellan att ersätta med /a/ och /å/ och använder liksom A formen *Þrándr* > *Trond*. F översätter /á/ > /a/, men undantar *Kåre*, medan O översätter /á/ > /å/ men undantar *Astrid* och *Njal*. Dessa avsteg från en annars bestämd strategi beror troligen på att namnen *Kåre* och *Astrid* finns i svenska. *Njal* är troligen en hävdvunnen form av namnet på grund av den första svenska översättningen, B, som översätter till *Nial*. B översätter konsekvent /á/ > /å/, utom i fallet *Nial* som ursprungligen är ett keltiskt namn och från början har skrivits *Níall* på isländska, med senare utveckling till *Njáll*. Detta

är grunden till B:s beslut att kalla *Njáll Nial* och han motiverar översättningen förordet:

Namnet på sagans hufvudperson är skrifvet Nial, icke, som några gånger af svenska författare gjorts, Njål. Formen Nial (på isl. Níall) är den äldre, med sin celtiska urbild bättre öfverensstämmande, ty detta namn är ett af de många, isländingarne lånade från Skottland eller Irland. Af några åldriga verser av sagan själf ser man ock att vår hjälte på sin tid blifvid kallad "Níall". Uttalet Njål (på isl. Njáll) beror på en senare inträdande ljudöfvergång, som ansetts så mycket mindre behöfva efterliknas, som den icke alltid har samma giltighet för svenskan som för isländskan (jfr t e x sv. "fiende" med isl. "fjáandi"). (Bååth 1879:viii)

Tabell 13. /æ/ i översättning

ÍF	B	A	O	F	L
Blæingr	Bläing	Bläing	Bläing	Bläing	Bläing
Snæúlfr	Snöulf	Snäulv	Snäulv	Snöulv	Snöulf
Sæunn	Sjöunn	Säunn	Säun	Säunn	Sjöunn
Sæmundr	Sämund	Sämund	Sämund	Sämund	Sämund
Ævarr		Ävar	Ävar	Ävar	Ävar

Den vanligaste motsvarigheten till isl. /æ/ är nusv. /ä/ vilket översättarna nästan konsekvent följer (*Ævarr* > *Ävar* och *Blæingr* > *Bläing*). I vissa fall översätts namnen dock för att behålla den isländska betydelsen. *Snæ-*, som fonetiskt motsvaras av *Snä-*, översätts till *Snö-* i B, F och L i både *Snækólfr* och *Snæúlfr*. *Sjö-* bibehålls i B och L i *Sæunn* medan *Sä-* är den inledande namnleden i övrigas *Sæunn*. *Sæmundr* översätts alltid till *Sämund* och det beror troligen på att *Sämund* är den hävdvunna formen (jfr Sämunds edda). Som det går att uttröna av tabellen är det B och L som i störst mån översätter namnlederna till sin lexikala motsvarighet.

Tabell 14. /q/ i översättning

ÍF	B	A	O	F	L
Bjǫrn	Björn	Björn	Björn	Björn	Björn
Hjǫrtr	Hjort	Hjort	Hjort	Hjort	Hjort
Mǫrðr	Mård	Mård	Mård	Mård	Mård
Þórvǫr			Torvor	Torvör	Torvör
Steinvǫr	Stenvör	Steinvor	Steinvor	Steinvör	Steinvor
Ǫgmundr	Ögmund	Ogmund	Ögmund	Ögmund	Ögmund

Den vanligaste strategin är som exemplet *Ǫgmundr*, det vill säga att /q/ ersätts av /ö/ hos alla översättare utom A, som konsekvent ersätter /q/ med /o/ såvida det inte finns en svensk motsvarighet till namnet. Ett exempel på personnamn med svenska motsvarigheter är de som också är djurnamn och alltså har en svensk motsvarighet i den svenska benämningen på djuret. *Bjǫrn*,

Hjǫrtr och *Mǫrðr* översätts till *Björn*, *Hjort* och *Mård* och samma sak gäller namnlederna *-bjǫrn* och *Ǫrn-*. Namn med efterleden *-vǫr* översätts som i exemplen *Steinvǫr* och *Þórvǫr*, det vill säga att B, A och F följer samma strategi som för *Ǫgmundr*, medan O här ersätter /ǫ/ med /o/, eventuellt på grund av svenska namn som *Gunvor*, och L växlar mellan *-vor* och *-vör* (jfr även *Ásvǫr*, *Hervǫr* och *Sǫlvǫr* i bilaga).

Tabell 15. /ǫ/ > /a/ i vissa namn

ÍF	B	A	O	F	L
Bǫrkr	Bark	Bork	Bork	Börk	Bork
Dǫrruðr	Darrad	Dorrud	Dörrud	Darrad	Darrad
Rǫgnvaldr		Rognvald	Ragnvald	Rögnvald	Ragnvald
Ǫnundr	Anund	Onund	Anund	Önund	Önund
Ǫrgumleiði	Örgumlede	Orgumlede	Argomlede	Örgumlede	Arglede

Översättningen /ǫ/ > /a/ är inte systematisk i översättningarna. F väljer strategin i *Dǫrruðr* > *Darrad*. I övriga översättningar förekommer /ǫ/ > /a/ vid två tillfällen i B och tre tillfällen i O och L. Valet av /a/ finns i översättningar av namnen *Bǫrkr*, *Dǫrruðr*, *Rǫgnvaldr*, *Ǫnundr* och *Ǫrgumleiði*, utan särskild regelbundenhet. Det är alltså inget namn som konsekvent får denna förändring, som tabell 15 visar.

4.5 Översättarnas strategier

Bååth återger nästan helt utan undantag namnformerna som de skulle se ut i nusvenska. Till exemplen ovan kan också tilläggas att B ersätter /e/ > /ä/ och /é/ > /i/ (som förvisso bara är belagt i *Vébrandr* > *Vibrand*, men det är den korrekta svenska formen av *vé*).

Ohlmarks håller sig närmast den isländskbevarande strategin. Han väljer i många fall /i/ när de andra översättarna väljer /e/, till exempel *Skarphedin* i stället för *Skarpheden*. Ohlmarks ligger väldigt nära de isländska formerna vad gäller både vokaler och konsonanter, förutom i ändelser: där ändras vokalerna från de isländska trots att ändelsen i sig är närmre isländskan än övriga översättares, till exempel *Geitir* > *Geiter* där /i/ > /e/ som i svenskan men *-r* behålls.

Alving håller sig i vissa fall till den isländska strategin: han bevarar diftonger och konsonantkombinationer med /h-/. Han ersätter /ǫ/ > /o/ och /á/ > /a/ och båda skulle kunna betraktas som minimal förändring jämfört med de normaliserade formerna i *Íslenzk fornrit* då det i princip innebär borttagande av diakritiska tecken från de isländska vokalerna. Alving utgår dock inte från *Íslenzk fornrit*, så jämförelsen kan ifrågasättas. /ǫ/ > /o/ är dessutom den förväntade

svenska utvecklingen, så det är oklart vilket som är Alvings motiv.

Fries strategi är en kombination av isländskt bevarande och svensk anpassning. Inom företeelserna är strategin konsekvent (med undantag för översättningarna av *Hrutr* och *Baugsson*) men strategierna verkar valda efter företeelse och inte ha en övergripande strategi åt det svenska eller isländska hållet. Fries behåller diftongerna *ey* och *ei*, men ersätter /au/ > /ö/, /hl, hr/ > /l, r/ och grammatiska ändelser har svenska former. /q/ > /ö/ precis som i nyisländska och /á/ > /a/ i stället för /å/.

Lönnroth verkar inte ha en klar strategi för översättningen i sin helhet. En möjlig förklaring till detta är att han fokuserar på att göra en modernare tappning av sagan:

När man i dag översätter sagans text till modern svenska består en av svårigheterna i att undvika högtravande "götiskt" språkbruk men samtidigt bevara den medeltida poesin. Äldre sagaöversättningar verkar i dag ofta museala genom alltför flitig användning av föråldrade ord som "spörja", "frände", "hugfästa", "tidender", "skaplyne" och liknande. (Lönnroth 2006:19)

Denna starka fokus på texten i övrigt kan innebära att namnens former inte är första prioritet, eller att "känslan" av de översatta formerna är viktigare än konsekvensen. Det verkar nämligen annars synnerligen slarvigt att ha så växlande former av samma namn och namnleder som Lönnroth har. Det är intressant att vid de tillfällen jag märkt skiljande översättningar av samma namn har de avvikande formerna funnits i fotnoter, där Lönnroth bland annat valt att placera många släktuppräknings.

5 Diskussion

Översättningen av gudanamn har blivit tidigt fastslagen och det är förmodligen därför de behåller nominativändelserna. *Fafner*, *Ymer* och *Sleipner*, som skulle kunna kallas *Fåmne*, *Yme* och *Slepne*, kan ha haft en analogisk inverkan på de *ia*-stamsnamn som i översättningarna får behålla nominativändelsen. B och A håller sig konsekvent till *-e*. O håller sig (nästan) lika konsekvent till *-er* men till föga förvåning eftersom O lika konsekvent i hela översättningen håller sig väldigt nära de isländska namnformerna. F och L växlar mellan *-e*, *-er* och L även *-ir*. Dock är det inte i samma namn de växlar, vilket är intressant eftersom det utesluter att det skulle bero på namnets ursprung. Hade översättningen av *Kylfir* sett lika annorlunda ut hade en fundering väckts om det keltiska ursprunget eventuellt påverkade valet av form. Hos O är det till exempel detta *ia*-stamsnamn som utöver *Þórir* får ändelsen *-e*. Nu är det inte så och därför är det svårt för mig att dra en egentlig slutsats. L:s växlingar är så pass osystematiska att de är svåra att analysera när det finns så lite material.

Något anmärkningsvärt med *an*-stammarna (maskuliner som slutar på *-i* isl. och *-e* i sv.) är att O väljer att använda *-e* trots att han i så många andra sammanhang behåller */i/*, t ex *Loðinn* > *Lodin*, *Skarpheðinn* > *Skarphedin*. Hans resonemang kan vara ändelsebundet då även ändelsevokalismen i *ia*-stammar har övergången *-i* > *-e*. (I *Loðinn* och *Skarpheðinn* är det *-n* som är ändelsen.)

Att *Eysteinn* ersätts med *Östen* i bara ett fall är intressant, då *Östen* är ett vanligt namn i Sverige. *Eystein* förekommer knappt alls och snarlika *Öystein* är så pass ovanligt som svenskt namn att det inte utgör en konkurrent till *Östen*. *Eyvind*, vars svenska motsvarigheter är mycket ovanliga som svenska namn kan lättare förstås med att *Eyvind* troligen är mer bekant än *Övind*. Förutsättningen för detta resonemang är att översättarna väljer att använda nusvenska former av namnen när de finns.

Einar är det mest förvånande inslaget eftersom B annars har så konsekventa vokalförändringar. Jag kan föreställa mig två skäl till detta: att det är ett skrivfel och att *Enar* förekommer annorstädes i översättningen eller att *Einar*, som finns i nusvenskt namnskick, av den anledningen valdes framför *Enar*. Om det är ett skrivfel (i B förekommer till exempel *Sharpheden* i stället för *Skarpheden*, så skrivfel finns) kan det utgöra en av de brister som nämns i avsnitt 3.1. När L ersätter */ei/* > */e/* är det i namnen *Erik*, svensk motsvarighet till *Eiríkr*, och i *Alvhed*.

När F översätter */á/* > */a/* men undantar *Kåre* och O översätter */á/* > */å/* men undantar *Astrid* så bekräftar undantagen från strategin regeln och visar också på att de väljer svenska former när de finns tillgängliga. En gåta var *Þrándr* > *Trond* och en förklaring skulle kunna vara norsk påverkan, *Trond* förekommer ju som personnamn i Norge. (Denna förklaring skulle kunna vara rimlig även för namn som *Eyvind*).

Trots att /q/ borde bli /a/ eller /o/ i svenskan, sett till avsnitt 2.4.3, så är <ö> den vanligaste översättarstrategin. Det som inte gör det allt för oväntat är att den isländska övergången är /q/ > /ö/ (Böðvarsson 2002:323-343). Det intressanta är varför översättarna väljer att ha den isländska motsvarigheten. Hur kommer det sig att ett namn kan få tre olika översättningar: *Anund*, *Onund* och *Önund*? Då /a/ används i olika namn av olika översättare finns ingen tydlig systematik och jag undrar om det hos översättarna finns någon princip bakom valet av /a/ som jag inte genomskådat? Hos de namn som har en svensk motsvarighet, i avsnittet om /q/ gäller det namn efter djur, väljs de svenska formerna. Det är intressant att jämföra med avsnittet om /æ/ där översättarna i få fall valt att översätta namn till deras lexikala betydelse.

En förvåning var att /p/ > /t/ då jag hade väntat mig åtminstone någon förekomst av /p/ > <th>. Till exempel nämns i B:s förord stipendiaten Guðmundur Thorláksson (Bååth 1879:viii) vilket visar att en vanliga ersättning av nyisl. /p/ är <th>. Att B inte använder detta skrivsätt är inte förvånande, men jag hade kunnat tänka mig att O, som annars ligger så nära isländska former, kunnat använda sig av det.

En möjlighet till de olika strategierna som väljs är översättningens syfte och målgrupp. En tidig översättning av Njals saga kan ha påverkats av det svärmeri för det fornnordiska som L påpekar i sitt förord (Lönnroth 2006:16). En följd av det skulle kunna vara valet att ha svenska namnformer för att understryka ett gemensamt kulturellt ursprung. Vidare kan det vara fråga om att översättaren vill översätta sagan för att vara en spännande roman eller för att vara ett historiskt referensverk. Syftet med översättningen kan ha inverkan på hur man förhåller sig till språklig korrekthet i namnformer. Ett motiv till att behålla isländska diftonger skulle också kunna vara att det är en tydlig identitetsmarkör för det "isländska". Utan att ha med specialtecken som <þ> och <ð> markeras det ändå i namnen att det är något utomsvenskt. Vill man skapa en exotisk, eller varför inte ursprunglig, känsla är just behållandet av diftonger ett okomplicerat och tydligt drag att behålla. Översättarens val kan förstås även bero på eget tycke och smak och stå helt utan påverkan från syfte, målgrupp och samtid. Skälen till valen är svåra att utröna, men skulle kunna vara intressant för en vidare undersökning.

6 Sammanfattning

Syftet med undersökningen var att utröna vilka översättningsstrategier som förekom hos översättarna av Njals saga. Resultatet är att en kombination av svenska och isländska influenser är det vanligaste. Bland översättarna är det två som håller sig i ytterkant och å ena sidan anpassar isländska språkljud till svenska och å andra sidan behåller så många isländska språkelement som möjligt. De övriga tre befinner sig mellan dessa ytterligheter.

De språkliga företeelserna har olika beständighet i översättningarna. De isländska diftongerna är de mest beständiga isländska språkelementen. Grammatiska ändelser behåller mycket sällan en isländskklingande form och de få undantagen hör till *ia*-stammarna där ändelserna *-er* och *-ir* ibland förekommer i svensk översättning. En svensk reaktion på isländskhet kan ses i de namn där finalt *-r* hör till namnet och inte är en grammatisk ändelse. Ibland har detta *-r* behandlats som en sådan och alltså tagits bort i översättningen. Konsonantkombinationer med initialt /h/ behandlas varierande av översättarna. Vissa isländska företeelser är helt uteslutna ur de svenska översättningarna, nämligen /p/, /ð/, /q/ och nominativändelsen *-r*.

Svenska namn har en betydelse eftersom denna princip frångås i vissa översättningar i namn som *Erik* och *Alvhed*. Samma påverkan av svenska namn finns hos översättare som väljer *Kåre* och *Astrid* när deras övergripande strategi annars är /á/ > /a/ respektive /á/ > /å/. Dessutom väljs *Rut* (mansnamn) och *Bögsson* bort även om det bryter mot översättarens strategi gällande /hr/ och /au/. Denna anpassan efter svenska namnformer är dock inte allmänt gällande utan sker i vissa namn hos vissa översättare och tycks bero på översättarens individuella val.

Litteraturförteckning

Brennu-Njáls saga. *Altnordische Sagabibliothek*. 1908. Utg. av Finnur Jónsson.

Brennu-Njáls saga. 2002. Utg. av Jón Böðvarsson. Reykjavík: Iðnú.

De isländska sagorna V: Sagorna från Öst- och Sydisland. 1964. Utg. i övers. av Åke Ohlmarks.
Stockholm: Steinsvik.

Hallberg, Peter, 1956: *Den isländska sagan*. Stockholm: Bonniers.

Íslenzk fornrit XII. bindi. Brennu-Njáls saga. 1954. Utg. av Einar Ólafur Sveinsson. Reykjavík: Hið
íslenzka fornritafélag.

Iversen, Ragnvald, 1961: *Norrøn grammatikk*. 6 rev. uppl. Oslo: Aschehoug.

Modéer, Ivar, 1964: *Svenska personnamn: handbok för universitetsbruk och självstudier*. Lund:
Studentlitteratur.

NE: Nationalencyklopedin på nätet. www.ne.se.

Fafner. <http://www.ne.se/lang/fafner>, Nationalencyklopedin, hämtad 2010-12-29.

Sleipner. <http://www.ne.se/lang/sleipner/309519>, Nationalencyklopedin, hämtad 2010-12-29

Ymer. <http://www.ne.se/lang/ymer/348856>, Nationalencyklopedin, hämtad 2010-12-29.

Nials saga. 1879. Utg. i övers. av Albert Ulrik Bååth. Stockholm: Seligmann.

Njála á kostnads hins konunglega norræna forn frædajelags. 1875. Red. K. Gislason och E.
Jónsson. Köpenhamn.

Njals saga. 2006. Utg. i övers. av Lars Lönnroth. Stockholm: Atlantis.

Njals saga. 1990. 2 rev. uppl. Utg. i övers. av Ingegerd Fries. Höganäs: Wiken.

Njals saga. 1943. Utg. i övers. av Hjalmar Alving. Stockholm: Bonniers.

Njáls saga. Islendingasögur. 1910. Utg. av Ásmundarson.

Norstedts svensk-isländska ordbok. 2005. 4. oförändr. uppl. Red. Gösta Holm och Aðalsteinn
Daviðsson. Stockholm: Norstedts akademiska förlag.

Wessén, Elias, 1955: *Svensk språkhistoria. 1, Ljudlära och ordböjningslära*. 4 uppl. Stockholm:
Filologiska föreningen vid Stockholms högskola.

Bilaga

Namnförteckning

	Bååth	Alving	Ohlmarks	Fries	Lönnroth
Álfeiðr		Alvheid	Alvheid	Alvheid	Alvhed
Álof		Alov	Álöf	Alov	Alof/Álof
Ámundi	Åmunde	Amunde	Åmunde	Amunde	Åmunde/Amunde
Ari		Are	Are	Are	Are
Arnfinnr				Arnfinn	Arnfinn
Arnguðr			Arngunn	Arngun	
Árni	Årne	Arne	Arne	Arne	Arne
Arnljótr	Arnljot	Arnljot	Arnljot	Arnljot	Arnljot
Arnórr	Arnor	Arnor	Arnor	Arnor	Arnor
Arnsteinn					Arnsten
Arnviðr	Arnvid	Arnvid	Arnvid	Arnvid	Arnved
Ásbjörn		Asbjörn	Ásbjörn		Ásbjörn
Ásbrandr	Åsbrand	Asbrand	Åsbrand	Asbrand	Åsbrand
Ásgerðr	Åsgärd	Asgerd	Åsgerd	Asgerd	Åsgerd
Ásgrimur	Åsgrim	Asgrim	Åsgrim	Asgrim	Åsgrim
Áskell	Åskel	Askel	Åskel	Askel	Askel
Áslákr	Åslák	Aslak	Aslak	Aslak	Aslak
Ásmundr	Åsmund		Åsmund	Asmund	Åsmund
Ásólftr	Åsolf	Asolv	Åsolf	Asolv	Asolf
Ástriðr	Åstrid	Astrid	Astrid	Astrid	Astrid
Ásvarðr	Åsvard	Asvard	Åsvard	Asvard	Åsvard
Ásvǫr			Ásvor		Asvör
Atli	Atle	Atle	Atle	Atle	Atle
Auðólfr	Ödulf	Audolv	Audolf	Ödolv	Ödulf
Auðr		Aud	Aud	Öd	Unn
Auðunn		Audun	Audun	Ödun	Audun
Bárðr	Bård	Bard	Bård	Bard	Bård
Baugr	Bögsson	Baugsson	Baugsson	Baugsson	Baugsson
Bergljót	Bärgljot	Bergljot	Bergljot	Bergljot	Bergljot
Bergþóra	Bärgtora	Bergtora	Bergtora	Bergtora	Bergtora
Bersi	Bärse	Berse	Bersi	Berse	Berse
Bjálfi	Bjalve	Bjalve	Bjalve	Bjalve	Bjalve
Bjarni	Bjarne	Bjarne	Bjarne	Bjarne	Bjarne
Bjartey		Bjartey	Bjartey	Bjartey	
Björn		Björn	Björn	Björn	Björn
Björnólfr		Björnolv	Björnolf	Björnolv	Björnulf
Blæingr	Bläing	Bläing	Bläing	Bläing	Bläing
Böðvarr		Bodvar	Bödvar	Bödvar	Bödvar
Bölverk	Bölverk	Bolverk	Bölverk	Bölverk	Bölverk
Börkr	Bark	Bork	Bork	Börk	Bork
Brandr		Brand	Brand	Brand	Brand
Brjánn	Brian	Brjan	Brian	Brjan	Brian
Bróðir		Broder	Broder	Broder	

Bröndólfr		Bröndolv	Bröndolf	Bröndolv	Bröndulf
Brúni	Brune	Brune	Brune	Brune	Brune
Brynjólf	Brynjolf	Brynjolv	Brynjolf	Brynjolv	Brynjulf
Dagviðr (Daviðr)	Dagvid	David	David	David	David
Dørruðr	Darrad	Dorrud	Dörrud	Darrad	Darrad
Droplaug		Droplaugsson	Droplaugarson	Droplögs son	Droplögsson
Dungaðr			Dungad	Dungad	Dungad
Dungal	Dungal	Dungal	Dungal	Dungal	Duncan
Egill	Ägil	Egil	Egil	Egil	Egil
Eilífr	Elif	Eiliv	Eiliv	Eiliv	Eilif/Eylif
Einarr	Einar	Einar	Einar	Einar	Einar
Eiríkr	Erik	Eirik	Eirik	Eirik	Erik
Erlingr		Erling	Erling	Erling	Erling
Eydís	Eydis	Eydis	Eydis	Eydis	Eydis
Eyjólf	Eyjolf	Eyjolf	Eyjolf	Eyjolv	Eyjolf
Eysteinn		Eystein	Eystein	Eystein	Östen
Eyvaldr				Eyvald	
Eyvindr	Eyvind	Eyvind	Eyvind	Eyvind	Eyvind
Flosi	Flose	Flose	Flose	Flose	Flose
Freyja			Freja	Freja	
Freyr	Frö	Frey	Frej	Frej	Frej/Frey
Friðgerðr		Fridgerd	Fridgerd	Fridgerd	Fridgerd
Garðarr			Gardar	Gardar	
Gaukr	Gök	Gauk	Gauk	Gök	Gauk
Geirfinnr			Geirfinn		
Geirleifr		Geirleiv	Geirleif	Geirleiv	Geirleif
Geirmundr	Germund		Geirmund	Geirmund	Germund
Geirólfr	Gerolf	Geirolv	Geirolf	Geirolv	Geirulv
Geirr	Ger	Geir	Geir	Geir	Geir
Geitir			Geiter	Geite	Geite
Gestr		Gest	Gest	Gest	Gest
Gilli	Gille	Gille	Gille	Gille	Gille
Gísli	Gisle	Gisle	Gisle		
Gizurr	Gissur	Gissur	Gissur	Gissur	Gissur
Glúmr	Glum	Glum	Glum	Glum	Glum
Gneisti			Gneistason	Gneiste	Gneiste
Grani	Grane	Grane	Grane	Grane	Grane
Grimr	Grim	Grim	Grim	Grim	Grim
Grjótgarðr	Grytgård	Grjotgard	Grjotgard	Grjotgard	Grytgård
Guðbrandr	Gudbrand	Gudbrand	Gudbrand	Gudbrand	Gudbrand
Guðfinna	Gudfinna	Gudfinna	Gudfinna	Gudfinna	Gudfinna
Guðlaug		Gudlaug	Gudlaug	Gudlög	Gunnlög (?)
Guðleifr		Gudleiv	Gudleif	Gudleiv	Gudleif
Guðmundr	Gudmund	Gudmund	Gudmund	Gudmund	Gudmund
Guðríðr		Gudrid	Gudrid	Gudrid	Gudrid
Guðrún	Gudrun	Gudrun	Gudrun	Gudrun	Gudrun
Guðrøðr	Gudrød	Gudrød	Gudrød	Gudrød	Gudrød
Gunnarr	Gunnar	Gunnar	Gunnar	Gunnar	Gunnar
Gunnhildr	Gunnhild	Gunnhild	Gunnhild	Gunhild	Gunhild
Gunnsteinn			Gunnstein		

Haflíði	Haflide	Havlide	Havlida	Havlide	Havlide
Hafr	Hafer	Havr	Haver	Haver	Haf/Haver/Hafer
Hákon	Hákon	Hakon	Hákon	Hákon	Hákon
Háleygr		Haleyg	Háleyg	Haleyg	Haleyg
Hálfðan			Halfðan	Halvðan	
Hálfr		Halv	Half	Halv	Halv
Halla			Halla		
Hallbera	Hallbára	Hallbera	Hallbera	Hallbera	Hallbera
Hallbjörn	Hallbjörn	Hallbjörn	Hallbjörn	Hallbjörn	Hallbjörn
Haldórr	Haldor	Haldor	Haldor	Haldor	Haldor
Hallgerðr	Hallgárd	Hallgerd	Hallgerd	Hallgerd	Hallgerd
Hallgrímr	Hallgrim	Hallgrim	Hallgrim	Hallgrim	Hallgrim
Halli			Halle	Halle	Halle
Hallkatla		Hallkatla	Hallkatla	Hallkatla	Hallkatla
Hallkell	Hallkel	Hallkel	Hallkel	Hallkel	Hallkel
Hallr	Hall	Hall	Hall	Hall	Hall
Hallsteinn	Hallsten	Hallstein	Hallstein	Hallstein	Hallsten
Hallvarðr	Hallvard	Hallvard	Hallvard	Hallvard	Hallvard
Hámundur	Hámund	Hamund	Hámund	Hamund	Hamund/Hámund
Haraldr	Harald	Harald	Harald	Harald	Harald
Hárekr		Harek	Hárek	Harek	Hárek
Haukr	Hök	Hauk	Hauk	Hök	Hök
Hávarðr	Hávard	Havard	Hávard	Havard	Hávard
Heðinn	Heden	Heden	Hedin	Heden	Heden
Helga	Hälga	Helga	Helga	Helga	Helga
Helgi	Hälge	Helge	Helge	Helge	Helge
Herdís		Herdis	Herdis	Herdis	Herdis
Herfiðr		Härfinn	Herfinn	Härfinn	Härfinn
Herjólfur	Härjulf	Herjolv	Herjolf	Herjolv	Herjolf
Hervör		Hervor	Hervor	Hervör	Hervor
Hildiglúmr	Hildegjum		Hildegjum	Hildegjum	
Hildiguðr	Hildegunn	Hildegunn	Hildegunn	Hildegun	Hildegun
Hildir	Hilde	Hilde	Hilder	Hilder	Hilder/Hilde
Hjörleifr		Hjorleiv	Hjörleif	Hjörleiv	Hjörleif
Hjör		Hjorr	Hjör	Hjör	Hjör
Hjörtr	Hjort	Hjort	Hjort	Hjort	Hjort
Hlenni	Länne	Hlenne	Hlenne	Lenne	Lenne
Hlödvir			Hlodver	Lödve	Lödve
Högni	Högne	Hogne	Hogne	Högne	Högne
Hólmsteinn	Holmsten	Holmstein	Holmstein	Holmstein	Holmsten
Höskuldr	Höskuld	Hoskuld	Höskuld	Höskuld	Höskuld
Hrafn	Rafn/Ramn	Hrafn	Hrafn	Ravn	Hrafn/Ravn
Hrafnhildr		Hrafnhild	Hrafnhild	Ravnhild	Rafnhild
Hrafnkell	Ramnkel	Hrafnkel	Hrafnkel	Ravnkel	Ravnkel
Hrapp	Rapp	Hrapp	Hrapp	Rapp	Rapp/Hrapp
Hróaldr	Roald	Hroald	Hroald	Roald	Roald
Hróarr	Roar	Hroar	Hroar	Roar	Roar
Hróðgeirr	Rodger	Hrodgeir		Rodgeir	Rodgeir
Hróðlaugr		Hrodlaug	Hrodlaug	Rodlög	Rodlög
Hróðný	Rodny	Hrodny	Hrodny	Rodny	Rodny

Hrói	Roe	Hroe	Hroe	Roe	Roe
Hrútr	Rut	Hrut	Hrut	Hrut	Hrut
Hrørekr		Hrørek	Hrørek	Rørek	Rørek
Hundi	Hunde	Hunde	Hunde	Hunde	Hunde
Hvarflöð				Varvlöd	Varvlöd
Ingjaldur		Ingjald	Ingjald	Ingjald	Ingjald
Ingunn		Ingun	Ingun	Ingun	Ingun
Ísleifr	Islef	Isleiv	Isleif	Isleiv	Ísleif
Ívarr			Ivar	Ivar	
Járngrímr					Járngrim
Játmundr					Edmund
Jódís	Jodis	Jodis	Jodis	Jodis	Jodis
Jón		Jon			Jon
Jóreiðr		Joreid	Joreid	Joreid	Joreid
Jörundr	Jorund	Jorund	Jorund	Jörund	Jörund
Jórunn	Jorun/Jorunn	Jorunn	Jorun	Jorun	Jorun/Jorunn
Kaðall	Kadal	Kadal	Kadal	Kadal	Kadal
Kári	Kåre	Kare	Kåre	Kåre	Kåre
Karkr	Kark		Kark	Kark	Kark
Karl	Karl	Karl	Karl	Karl	Karl
Kerþjálfaðr	Kärtialfad	Kertjalvad	Kertjalvad	Kertjalvad	Kertjalfad
Ketilbjörn	Ketilbjörn	Kettilbjörn	Kettilbjörn	Ketilbjörn	Ketilbjörn
Ketill		Kettil	Kettil	Ketil	Ketil
Kjarvalr		Kjarval	Kjarval	Kjarval	Kjarval
Kolbeinn	Kolben	Kolbein	Kolbein	Kolbein	Kolben
Kollr	Koll	Koll	Koll	Koll	Koll
Kolr	Kol	Kol	Kol	Kol	Kol
Kolskeggr	Kolskäg	Kolskäg	Kolskäg	Kolskäg	Kolskäg
Konall	Konal	Konal	Konal	Konal	Konal
Kormlöð	Kormlöd	Kormlad	Kormlöd	Kormlöd	Kormlöd
Kylfir		Kylve	Kylve	Kylver	Kylve
Lambi	Lambe	Lambe	Lambe	Lambe	Lambe
Leiðólfr	Ledolf	Leidolv	Leidolf	Leidolv	Leidolf
Ljótr	Ljot	Ljot	Ljot	Ljot	Ljot
Löðinn	Luden	Loden	Lodin	Luden	Loden/Lodin
Löðmundr	Lodmund	Lodmund	Lodmund	Lodmund	Lödmund
Loptr	Loft	Lopt	Lopt	Loft	Loft
Lýtingr	Lyting	Lyting	Lyting	Lyting	Lyting
Már		Mar	Mås	Mar	Mås
Margaðr		Margad	Margad	Margad	Margad
Melkólfr	Melkolf	Melkolv	Melkolv	Melkolv	Melkolf
Melsnati	Melsnate	Melsnate	Melsnate	Melsnate	Melsnate
Móðólfr	Modolf	Modolv	Modolf	Modolv	Modolf/Modulf
Moldan (Moddan)	Moldan	Moddan	Moddan	Moldan	Moldan
Mörðr	Mård	Mård	Mård	Mård	Mård
Myrkjartan	Mörkjartan	Myrkjartan	Myrkjartan	Myrkjartan	Myrkjartan
Naddaðr		Naddad	Naddod	Naddod	Naddad
Nereiðr		Nereid	Nereid	Nereid	Nereid
Njáll	Nial	Njal	Njal	Njal	Njal
Óblauðr			Oblöd		Oblöd

Oddný	Oddny	Oddny	Oddny	Oddny	Oddny
Oddr		Odd	Odd	Odd	Odd
Ólafr	Olof	Olav vite	Olav den vite	Olav vite	Olaf/Olav
Óleifr	Olef	Oleiv	Oleif	Oleiv	Olaf/Oleif
Ormhildr	Ormhild	Ormhild	Ormhild	Ormhild	Ormhild
Ormr		Orm	Orm	Orm	Orm
Óspakr		Ospak	Ospak	Ospak	Ospak
Ósvaldur		Osvald	Osvald	Osvald	Osvald
Ósvífr	Osvifer	Osvivr	Osviv	Osviver	Osvif
Otkell	Otkel	Otkel	Otkel	Otkel	Otkel
Ótryggr		Otrygg	Otrygg	Otrygg	Otrygg
Óttarr	Ottar	Ottar	Ottar	Ottar	Ottar
Ráðbarðr		Radbard	Ráðbard	Radbard	Ráðbard
Rafarta		Rafarta	Rafarta	Ravarta	Rafarta
Ragi	Rage	Rage	Rage	Rage	Rage
Ragnarr		Ragnar	Ragnar	Ragnar	Ragnar
Ragneiðr	Ragned	Ragneid	Ragnheid	Ragneid	Regneid
Randvér		Randve	Randver	Randver	Randver
Rannveig	Ranveg	Rannveig	Rannveig	Rannveig	Rannveig
Refr		Rev	Räv	Räv	
Reginleif		Reginleiv	Reginleiv	Reginleiv	Reginleif
Rognvaldr		Rognvald	Ragnvald	Rögnvald	Ragnvald
Runólfr	Runolf	Runolv	Runolf	Runolv	Runolf
Sámr	Sám	Sam	Sám	Sam	Sam
Sigfúss	Sigfus	Sigfus	Sigfus	Sigfus	Sigfus
Sighvatr	Sighvat	Sigvat	Sighvat	Sigvat	Sigvat
Sigmundur	Sigmund	Sigmund	Sigmund	Sigmund	Sigmund
Signý	Signy	Signy	Signy	Signy	Signy
Sigtryggr	Sigtrygg	Sigtrygg	Sigtrygg	Sigtrygg	Sigtrygg
Sigurðr		Sigurd	Sigurd	Sigurd	Sigurd
Skammkell	Skamkel	Skamkel	Skammkel	Skamkel	Skamkel
Skapti	Skafta	Skapte	Skapte	Skafta	Skafta
Skarfr	Skarf	Skarv	Skarv	Skarv	Skarv
Skarpheðinn	Skarpheden	Skarpheden	Skarphedin	Skarpheden	Skarpheden
Skeggi		Skegge		Skägge	Skägge
Skíði		Skide	Skide	Skide	Skide
Skjöldr	Sköld	Skjold	Sköld	Sköld	Sköld
Skúta	Skuta	Skuta	Skuta	Skuta	Skuta
Snorri	Snorre	Snorre	Snorre	Snorre	Snorre
Snækólfr	Snökolf	Snäkolv	Snäkolv	Snökolv	Snökolv
Snæúlfr	Snöulf	Snäulv	Snäulv	Snöulv	Snöulf
Sölmundur	Sölmund	Sölmund	Sölmund	Sölmund	Sölmund
Sölv	Sölve	Solve	Sölve		Sölve
Sölvör		Solvor	Solvor	Solvör	Solvor
Sörli	Sörle	Sorle	Sörle	Sörle	Sörle
Sóti	Sote	Sote	Sote	Sote	Sote
Starkaðr	Starkad	Starkad	Starkad	Starkad	Starkad
Steinunn		Steinunn	Steinun		
Steinvör	Stenvör	Steinvor	Steinvor	Steinvör	Steinvor
Stórólfr				Storolv	

Surtr	Svart	Surt	Surt	Surt	Surt
Svanlaug	Svanlög	Svanlaug	Svanlaug	Svanlög	Svanlög
Svanr	Svan	Svan	Svan	Svan	Svan
Svartr	Svart	Svart	Svart	Svart	Svart
Sveinn	Sven	Svein	Svein	Svein	Sven
Sæmundr	Sæmund	Sæmund	Sæmund	Sæmund	Sæmund
Sæunn	Sjöunn	Säunn	Säun	Säunn	Sjöunn
Sørkvir	Sverker			Sverker	Sverker
Taðkr		Tadk	Tadk	Tadk	Tadk
Tannr		Tann	Tann	Tann	Tann
Teitr	Tet	Teit	Teit	Teit	Teit
Tjörvi	Tjörve	Tjorve	Tjörve	Tjörve	Tjörve
Tófi	Tofe	Tove	Tove	Tove	Tove
Trandill	Trandel	Trandil	Trandil	Trandil	Trandil
Tyrfingr	Tyrfing	Tyrving	Tyrfing	Tyrving	Tyrfing
Uggi	Ugge	Ugge	Ugge	Ugge	Uggason
Úlfheðinn	Ulfheden	Ulvheden	Ulvhedin	Ulvheden	Ulvheden
Úlfr	Ulf	Ulv	Ulf/Ulv	Ulv	Ulf
Uni			Une	Une	
Unnr	Unn	Unn	Unn	Unn	Unn
Valborg		Valborg	Valborg	Valborg	Valborg
Valgarðr	Valgárd	Valgard	Valgard	Valgard	Valgárd
Valgerðr	Valgärd	Valgerd	Valgerd	Valgerd	Valgerd
Vandill	Vandel	Vandil	Vandil	Vandel	Vandel
Vébrandr	Vibrand	Vebrand	Vebrand	Vebrand	Vebrand
Vetrliði		Vetrlide	Vetrlide	Vinterlide	Vinterlide
Yngvildr	Yngvild	Yngvild	Yngvild	Yngvild	Yngvild
Þangbrandr		Tangbrand	Tangbrand	Tangbrand	Tangbrand
Þiðrandi	Tidrande	Tidrande	Tidrande	Tidrande	Tidrande
Þjóstólfr	Tjostolf	Tjostolv	Tjostolf	Tjostolv	Tjostolf
Þóra		Tora	Tora	Tora	Tora
Þórarinn	Toraren	Toraren	Torarin	Toraren	Toraren
Þorbrandur	Torbrand	Torbrand	Torbrand	Torbrand	Torbrand
Þórdís	Tordis	Tordis	Tordis	Tordis	Tordis
Þórðr	Tord	Tord	Tord	Tord	Tord
Þorfinna	Torfinna	Torfinna	Torfinna	Torfinna	Torfinna
Þorfinnr			Torfinn	Torfinn	Torfinn
Þorgeirr	Torger	Torgeir	Torgeir	Torgeir	Torgeir
Þorgerðr	Torgärd	Torgerd	Torgerd	Torgerd	Torgerd
Þorgils					Torgils
Þorgrímr	Torgrim	Torgrim	Torgrim	Torgrim	Torgrim
Þórhalla	Torhalla	Torhalla	Torhalla	Torhalla	Torhalla
Þórhallr	Torhall	Torhall	Torhall	Torhall	Torhall
Þórhildr	Torhild	Torhild	Torhild	Torhild	Torhild
Þórir	Tore	Tore	Tore	Tore	Tore
Þorkatla	Torkatla	Torkatla	Torkatla	Torkatla	Torkatla/Tor-Katla
Þorkell	Torkel	Torkel	Torkel	Torkel	Torkel
Þorlaug		Torlaug	Torlaug	Torlög	Torlaug
Þorleifr	Torlef	Torleiv	Torleif	Torleiv	Torleif
Þorleikr	Torlek	Torleik	Torleik	Torleik	Torleik

Þóroddr	Torodd	Torodd	Torodd	Torodd	Torodd
Þórólfr	Torolf	Torolv	Torolf	Torolv	Torolf
Þorsteinn	Torsten	Torstein	Torstein	Torstein	Torsten
Þórunn		Torunn	Torun	Torun	
Þorvaldr	Torvald	Torvald	Torvald	Torvald	Torvald
Þórvör			Torvor	Torvör	Torvör
Þráinn	Tråen	Traen	Tråen	Traen	Tråen
Þrándr	Trånd	Trond	Trånd	Trand	Trond
Þraslaug	Traslög	Traslaug	Traslaug	Trasslög	Traslög
Ævar		Ävar	Ävar	Ävar	Ävar
Ögmundur	Ögmund	Ogmund	Ögmund	Ögmund	Ögmund
Ölvir	Ölve	Olve	Ölver	Ölve	Ölve/Ölvir
Öndóttir		Ondott	Öndott	Öndott	Öndott
Önundur	Anund	Onund	Anund	Önund	Önund
Örgumleiði	Örgumlede	Orgumleide	Argumleide	Örgumlede	Arglede
Örnólfr	Örnolf	Örnolv	Örnolf	Örnolv	Örnulf
Össurr	Össur	Ossur	Össur	Össur	Össur
Örlygr	Örlyg	Örlyg	Örlyg	Örlyg	Örlyg